

สรุป Art for All Forum ครั้งที่ 2

วันอังคารที่ 19 กุมภาพันธ์ 2551 เวลา 09.00 – 12.00 น.

ณ ห้องประชุม 707 อาคารบรมราชกุมารี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้เข้าร่วมประชุม

1. ศ.ดร.ชาญฉกรรจ์ พรุ่งโรจน์ คณะบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และประธานศูนย์ศิลปะเพื่อมวลมนุษย (Art for All)
2. อ.ยุทธนา ศรีมูลชัย ศิลปินผู้เชี่ยวชาญด้านเปียโน
3. คุณต่อพงศ์ เสลานนท์ ประชาสัมพันธ์ สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
4. คุณคณิตย์ พามะณี นิสิตปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. อ.ทญ.ดร.เกศกาญจน์ เกศายุทธ คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. รศ.พญ.คุใจ ชัยวานิชศิริ ภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. ผศ.สุจินตนา สงวนหนู คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
8. คุณบรรพต พิงโพธิ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการร้องเพลง คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
9. คุณสุวิมล สุนทรภัก คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
10. คุณยุทธจักร วงศ์สุวรรณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
11. รศ.สพญ.ดร.นันทริกา ชันช้อย คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
12. อ.ดร.อภิชาติ พลประเสริฐ สาขาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
13. ดร.อัศวรัตน์ ศิริสุข ภาควิชาวิศวกรรมเคมี คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
14. อ.ดร.ประเทือง หงสรานากร วิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
15. รศ.ดร.ปณณรัตน์ พิชญ์ไพบูลย์ ผู้ช่วยคณะบดี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
16. ผศ.ดร.พัศตร์ผจง วัฒนสินธุ์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
17. ผศ.ปิยะแสง จันทรวงศ์ไพศาล สาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
18. คุณศภาวรุช บำรุงศักดิ์ นักศึกษาปริญญาตรี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
19. รศ.ทพ.ภาณุพงศ์ วงศ์ไทย คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
20. คุณอนุธิดา หลงกอหราว ศูนย์ศิลปะเพื่อมวลมนุษย (Art for All)
21. คุณจิรเดช ตานิกेत ศูนย์ศิลปะเพื่อมวลมนุษย (Art for All)
22. คุณพนิดา สัตถาสาธุชนะ ศูนย์ศิลปะเพื่อมวลมนุษย (Art for All)
23. คุณเสาวภา แสนสุต ศูนย์ศิลปะเพื่อมวลมนุษย (Art for All)

เปิดประชุมเวลา 09.15 น.

สรุปสาระสำคัญของการบรรยาย

1. ความเป็นมาของศูนย์ศิลปะเพื่อมวลมนุษย (Art for All)

จุดเด่นของ Art for All คือการใช้ศิลปะในการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ เน้นการบูรณาการศาสตร์ต่างๆ ซึ่งจะเป็นการผสมผสานระหว่างวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มิติของศิลปะจะมีอยู่ 3 กลุ่ม คือทัศนศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และวรรณศิลป์ กิจกรรมที่ทำพยายามจะเชื่อมสิ่งเหล่านี้เข้าด้วยกันให้มีความสอดคล้องและกลมกลืนกันในวิถีชีวิต ต่อมาจะเป็นการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยจัดการศึกษาจากแบบเรียนร่วม เพื่อให้เกิดการช่วยเหลือกัน คนพิการมาเรียนร่วมกับคนที่ไม่พิการ การเรียนร่วมเป็นสิ่งที่ทำให้คนพิการเข้าไปอยู่กับสังคมอื่น แต่ต้องมีการเตรียมความพร้อมก่อน ส่วน Art for All นั้น จะเป็นการร่วมเรียน คือให้ทุกคนมาร่วมกัน เพื่อช่วยเหลือการบกพร่องที่หายไป โดยมีการมาช่วยเหลือชดเชยกัน ของคนพิการ 5 ประการ มาร่วมเรียนกัน (หูหนวก ตาบอด พิการแขนขา สติปัญญา และคนปกติ) ให้มาทำกิจกรรมร่วมกัน นอกจากคนพิการแล้ว จะมีผู้ด้อยโอกาสด้วย ได้แก่ คนยากคนจน คนเร่ร่อน และผู้ป่วย โดยใช้หลักปรัชญา คือการก้าวข้ามขีดจำกัด Art for All ในเชิงการบำบัด ช่วยให้คนพิการสามารถมาช่วยเหลือตนเองได้ มีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ มีการวัด pre-test และ post-test การพัฒนาจิตใจ มีค่ายคุณธรรม ที่พัฒนาด้านจิตใจ พัฒนาตนเองและช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์

กิจกรรมของ Art for All จะมีตลอดทั้งปี ได้แก่ การประชุมทางวิชาการ การเสวนา กิจกรรมค่าย การจัดนิทรรศการ การวิจัย การประเมินคุณธรรม ความคิดสร้างสรรค์ การประกันคุณภาพ และการทำตำรา เสวนาจะจัดอย่างต่อเนื่อง จะมีตัวแทนของบุคลากรในจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยมาพูดคุยกัน และมีมุมมองที่ต่างกัน ก็จะได้มิติที่ตกผลึกความรู้ใหม่ที่ต่างออกไป และเสวนาที่เป็นเครือข่ายออกไปนอกมหาวิทยาลัย (Inter University Forum) โดยเชิญตัวแทนจากทุกมหาวิทยาลัยมาพูดคุยกัน

สรุป Art for All มี 3 มิติ ได้แก่ การสร้างวิถีชีวิต การเปิดประตูสู่จินตนาการ (การเข้าไปบำบัดกลุ่มผู้ต้องขังในเรือนจำ เป็นการสร้างความสุข ความสงบในชีวิต) และการสร้างภาษาใหม่

2. เรียนรู้จากครูตาบอด

คุณต่อพงศ์ เสดานนท์

ปัจจุบันสังคมยังมีช่องว่างของโอกาสระหว่างคนปกติและคนพิการ คนพิการจะเป็นสถานะหนึ่งของคนนั้นกับสิ่งแวดล้อมนั้น เช่นตอนนอนอยู่ในห้อง ผมก็ไม่ได้คิดว่าพิการ ผมคุยโทรศัพท์ผมก็ไม่ได้มีตาที่พิการ เพราะผมไม่ได้ใช้ตาคุย การพิการนั้นก็จะเป็นการคิดในสถานะหนึ่งเท่านั้นที่เราคิดว่าเราพิการ การจำแนกคนพิการจะแยกตาม model ทางการแพทย์ ช่องว่างระหว่างคนพิการและไม่พิการนั้นก็จะมีมาจากทางทัศนคติในการมอง การมองคนนั้นจะมองให้ลดค่าทางสังคม เป็นภาระทางสังคม ทำให้คนพิการถูกกีดกันออกจากสังคม กระบวนการที่จะเพิ่มความรู้อันแก่สังคมนั้น ควรแก้ที่เป้าหมาย อุดมการณ์ที่จะร่วมกัน ตามกระบวนการ Art for All นั้น คนไม่พิการ สังคมต่างหากที่พิการ Art เป็นศิลปะที่เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคน คำว่า Art ก็เป็นการฟื้นฟูและบำบัดบางสิ่งบางอย่าง เป็นการสร้างความสุขร่วมกัน การสร้างศิลปะสู่ความเป็นเลิศ เป็นการทำกิจกรรมที่ข้ามขีดจำกัด ทำให้เรามีความสุข สิ่งที่ Art for All ทำมาตลอดนั้น ไม่ใช่ว่าการจัดกิจกรรมแค่ภายในค่ายเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ทำให้คนพิการและไม่พิการมีโอกาสได้ใช้ความสามารถ ที่สำคัญได้มีรูปภาพกลับมาอีกด้วย

คุณคณิตย์ ผามะณี

คนเราทุกคนนั้นมีโอกาสที่จะพิการ นอกจากความพิการทางร่างกายแล้ว ยังมีโอกาสที่จะพิการทางสภาวะสิ่งแวดล้อมด้วย ความพิการทำให้กลายเป็นคนที่ขาดโอกาสในขณะที่ยังมีโอกาสอยู่ ดังนั้นมาร่วมกันคิดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยใช้ศิลปะเข้ามาช่วยให้เราก้าวข้ามขีดจำกัด เพื่อในอนาคตจะช่วยให้เมื่อกลายเป็นคนพิการแล้วจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ศิลปะเป็นการช่วยให้ทุกคนเข้ามาใช้ชีวิตร่วมกันและใช้เป็นสื่อ และต้องมีการพัฒนาทำวิจัยต่อไป ค่าย Art for All เป็นสิ่งหนึ่งในการเรียนรู้วิถีชีวิตที่มีคุณค่า

อ.ยุทธนา ศรีมูลชัย

คนพิการและโอกาสนั้นสำคัญมาก ถ้าคนเราได้ให้โอกาส และความเข้าใจกัน ก็จะให้มีสิ่งที่ดีเกิดขึ้น ไม่เพียงแต่คนปกติที่จะต้องเข้าใจคนพิการ แต่คนที่พิการก็ต้องพยายามเข้าใจคนปกติด้วยเช่นกัน นอกจากจะเข้าใจซึ่งกันและกันแล้ว ก็ต้องพยายามเข้าใจสังคมและสังคมก็ต้องพยายามเข้าใจคนพิการด้วยอีกเช่นกัน เพราะคนพิการนั้นเป็นคนกลุ่มน้อย ค่าย Art for All ได้ให้ข้อคิดอะไรหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นความอดทน และ ความเสียสละ

สรุปสาระสำคัญของการเสวนา

1. จุดประสงค์ของ Art for All Forum เป็นการสร้างเครือข่ายให้รู้จักกัน เพื่อเพิ่มปัญญาและความรู้ที่ต่างกัน และจะสร้างเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัย
2. ความพิการจะเป็นตัวบอกถึงความเจริญของสังคม ยิ่งสังคมเจริญด้วยเทคโนโลยีมากขึ้นเท่าใด คนก็จะพิการมากขึ้นเท่านั้น
3. การเข้าค่ายหนึ่งๆ นั้น เป็นความหลากหลายของชีวภาพ และสภาวะแวดล้อมในค่ายที่มีคนที่หลากหลายมาอยู่ร่วมกัน ทำให้เห็นว่าเด็กพิการไม่ใช่ว่าเป็นแค่คนรับเพียงอย่างเดียว และอยากให้มีคนเข้ามาช่วยเหลือคนพิการได้มีโอกาสได้ทำงานในหน่วยงานราชการ ไม่ใช่ผลักดันไปให้เอกชนรับผิดชอบเพียงอย่างเดียว
4. เสนอวิธีและแนวทางที่จะเก็บหรือบันทึกบัญชีคุณธรรมในกิจกรรมค่าย โดยจะเน้นให้เยาวชนได้ทำความดี 9 ประการ และเก็บสะสมความดี
5. ความเป็นไปได้ที่จะทำแปลงสีฟันให้แก่เด็กพิการที่จะใช้ทำแปลงฟัน

คนที่เข้ามาทำงานเพื่อคนพิการนั้นมีไม่มากนักในสังคม ฉะนั้นกลุ่มคนพิการเองก็พยายามหล่อเลี้ยงคนที่ไม่พิการให้อยู่ทำงานและกิจกรรมเพื่อคนพิการ สิ่งเหล่านี้ที่ทำได้ก็จะก่อให้เกิดปรัชญา การก้าวข้ามขีดจำกัด การนำศิลปะเข้ามาสอน ทำให้คนพิการค้นพบตัวตน ความพิการและศิลปะเป็นอะไรที่ไปด้วยกันได้ดี และทำให้เขาารู้สึกว่าเขามีศักดิ์ศรีของความเป็นคน และมีพรสวรรค์ในการทำงานศิลปะ

ปิดประชุมเวลา 12.15 น.

ธเนศ ดาวรุ่งโรจน์
ผู้บันทึกรายงานการประชุม